

"פעם הייתה לי עבודה, אחר כך הייתה לי קריירה והיום אני שליחות"

אלון אולמן, המאמן לחיים של המדינה, מציין עשור לדרך ששינתה את חיי 200 אלף ישראלים ומסמן את המטרה – דור העתיד. את תוכניתו "קוד המנצח" לומדים כבר אלפי תלמידים, ולרגל פתיחת שנת הלימודים הוא פורש את החזון שיהפוך את ילדינו לתלמידים מצטיינים – ואנשים מצוינים

סמדר שיר | צילום: אביגיל עוזי

מזה, לא ידעתי מה זה לשאול מפני שלא היה לי שום מודל להשראה, 'אני רוצה להיות כמוהו', או מודל שלילי של 'כזה אני לא רוצה להיות'. הלכתי, חזרתי ורוב הזמן הייתי משועמם."

צא מהנוסטלגיה, למה אתה מתחפר בעבר הרחוק?
"נראה לך שמשנה השתנה מאז להיום? כשהתחלתי לדבר על כלים להצלחה, אנשים חשבו שמדובר בכלים פיזיים, פטיש ומסמר, והבנתי אותם, למה שיחשבו על עבודה פנימית והשקעה בעצמם? תעורה היא לא כלי מדירה לשום דבר, חוץ מאשר לעבודה שהתחת של איקס חימם כמשך כך וכך שעות את הכיסא. אילו ידעתי בגיל 12 מאית ממה שאני יודע על שיטות להצלחה, בגיל 40 כבר הייתי מולטי-מיליונר."

ההצלחה נמדדת בהשגות בהכנסה?
"לא. הצלחה זה להיות מאושר, והאושר מגיע מהתקדמות, מלהיות כל יום טוב יותר ממה שהיית אתמול – לא בהשוואה לאחרים, אלא ביחס לעצמך. והאושר הגדול מגיע מנתינה. בן אדם יכול לתת רק את מה שיש לו, והוא חייב כל הזמן לצמוח כדי שיוכל לתת יותר לעצמו, לאשתו ולילדיו."

כמי ששואף להגיע למיליון ישראלים ("התשוקה הגדולה שלי היא לתת לאחרים את מה שלא היה לי") הוא פיתח את שיטת "קוד המנצח" שנובעת מהיגיון

כשאלון אולמן עומד על הבמה בפווה של רוקסטאר ומבקש מהקהל להגדיר את הילד האיריאלי, הוא מקבל תשובות מדהימות. הילד האיריאלי הוא חרוץ, מוכשר, ערכי, מוסרי, אחראי, עצמאי ומה לא. "רגע", הוא מחייך, "אתם כאלה? ממי הילדים שלכם, שהם גרסה משודרגת שלכם, ייקחו דוגמה? לא הגיע הזמן שתשאלו את עצמכם איזה בני אדם אתם רוצים להיות ותתחילו לעבוד?"

עבודה היא מילת המפתח בחייו של אולמן (54), שמציין בימים אלה עשר שנים לגלגול הנוכחי, כטורני רובינס הישראלי. יותר מ-200 אלף איש, שנכחו בהרצאות ובסדנאות שלו, כבר שמעו מפיו ש"רוב האנשים לא מגיעים למה שהם רוצים פשוט בגלל שהם לא יודעים מה הם רוצים". אבל עם פתיחת שנת הלימודים הוא מגדיר את עצמו כאחד מאנשי המפתח במערכת החינוך ומצליף בה בשוטרים.

"בילדותי, בקריות", הוא נזכר, "כל בוקר קמתי בשבע והלכתי לבית הספר, כמו שהשכן שלי קם והלך לעבודה. למה הוא הלך לעבודה? כי צריך. אותו הדבר אני. לא סבלתי, לא נכשלתי ואפילו לא העליתי בדעתי לשאול בשביל מה אני צריך את התעודה. יותר

“הצלחה זה להיות מאושר, והאושר מגיע מהתקדמות, מלהיות כל יום טוב יותר ממה שהיית אתמול – לא בהשוואה לאחרים, אלא ביחס לעצמך. והאושר הגדול מגיע מנתינה. בן אדם יכול לתת רק את מה שיש לו, והוא חייב כל הזמן לצמוח כדי שיוכל לתת יותר לעצמו, לאשתו ולילדיו”

והתחלתי ללמוד ולחקור את משחק החיים, קודם בהקשר של חיי הפרטיים ובהמשך פיתחתי את הכללים לפרקטיקה שמתאימה לכולם. רוב האנשים משקיעים בתכנון טיול של שבוע לחו"ל יותר ממה שהם משקיעים בתכנון חייהם. זה עצוב, אבל זה בר שינוי. ההצלחה שלי היא שכל מי שמסיים ללמוד אצלי נראה טוב יותר, מרוויח טוב יותר, הופך לבן/ בת זוג טוב יותר וגם להורה טוב יותר.”

מאחורי הצלחתו עומד קומנדו משומן. “זה נראה כמו וואן-מאן-שואו, אבל הקפתי את עצמי בעשרות אנשים שיוצרים לחיפה את העגלה”. בצמרת הקומנדו נמצאת גם אשתו, אורטל. “כשהייתי בן 25 אמרתי לה, ‘תקשיבי, אנחנו

גבולות” (הוצאת כתר) שמכר כבר יותר מ־60 אלף עותקים. “כל אדם מגיע לעולם עם חזון מרה והתוכנה הדרושים להצלחה”, הוא קובע, “והוא זקוק רק להוראות הפעלה. אני שואל כל תלמיד איך הוא רוצה שחיינו ייראו בסוף שנת הלימודים ועוזר לו לייצר ‘תמונה מנצחת’. אחרי שהבין מה הוא רוצה מתעורר הפחד, אמיתי או מדומה, שיוצר בו גבולות וחסמים. זה טבעי. כל חפץ שתניחי במקום מסוים יישאר בו עד שתזיזי אותו, זה מה שגורם לכל כך הרבה אנשים להישאר באזור הנוחות שלהם, ולכן אני מקנה להם הרגלים של מנצחים. בן אדם הוא אוסף ההרגלים שלו, אבל במקום לערוך הבחנה בין הרגל טוב להרגל רע אני שואל האם ההרגל הזה כן או לא מקדם אותך וכך להעלות את הנורמות והסטנדרטים שלך. בתוכנית שלי יש ‘מסדר לילה’, מדי ערב עליך לכתוב בכרטיס שני דברים שאתה יכול לעשות מחר כדי להיות בן אדם יותר טוב וכך אתה בונה לעצמך חזון, כמו בעסקים. מה יקרה לחברה עסקית שאין לה חזון? היא תגיע לפשיטת רגל. ומה יקרה לילד שאין לו חזון?”

מה יקרה לילד חסר מוטיבציה?

“התפקיד שלי הוא לייצר בו מוטיבציה, שהיא אחד הרכיבים החשובים. מוטיבציה חיצונית זה כלום, קליפת השום, אם אתן לילד מיליון דולר כדי שיעביר את הכדור מכאן לשם הוא יעשה את זה בשמחה. החוכמה היא לעורר בו מוטיבציה פנימית במישור ערכי ומנהיגות, וזה מה שאני שואף להנחיל לכל ילד בישראל. אני אעשה הכל כדי שהוא ירצה להצטיין לא בשבילי לי ולא למען הוריו, אלא למען עצמו. הורים לא צריכים להיות השוטרים או סדרני העבודה של הילדים, הם רק צריכים לראות אותם, לדבר איתם ולהיות בצד שלהם כדי להבין מה מונע מהם להצליח בלימודים. אינשטיין אמר, ‘אילו בחנת דג בטיפוס על עץ היית קובע שהוא מפגר כי הוא לא אמור לטפס, תבחן אותו בשחייה’, ובתי הספר עושים עוול גדול כשהם לא בוחנים תלמידים בחווקות שלהם. גם את זה אני רוצה לשנות. פעם הייתה לי עבודה, אחר כך הייתה לי קריירה והיום אני בשליחות”.

איש הברזל

לשליחות הגיע אולמן בדרך תחתית שאותה הוא מתאר בהרצאותיו. הוא התגייס לקורס חובלים, השתלם בצי האנגלי, שירת כמפקד ספינת טילים ובגיל 30 אחת מריאותיו קרסה. ארבע שנים לאחר מכן היא קרסה בשנית והוא עבר ניתוח לכריתת שליש ממנה. “קיללתי את היקום, קיטרתי ללא הפסקה”, הוא מודה. “היום אני לא מסוגל לקטר מפני שהבנתי שאלה המתנות הכי גדולות שקיבלתי. זו הייתה בעיטה מההוא, שלמעלה, ושרצה לרמוז לי, ‘בני, אתה לא בייעוד שלך’. אילו לא קרה מה שקרה אני מניח שהייתי ממשיך בקריירה הצבאית, שבה לא נהניתי יותר מדי. ביצעתי משימות, עשיתי את מה שהיה צריך לעשות, התקדמתי ברמת החיים ולא ידעתי שכל אדם יכול לכתוב את הסרט שלו. בעולם החומרי השגתי הרבה דברים, אבל לא עשיתי פסיק בעולם ההגשמה העצמית”. הוא השתחרר משירותו הקבע בגיל 42, אחרי שני תארים בכלכלה ואחרי שהשתתף באירון מן, איש הברזל. “עם הזמן עשיתי את המסלול הזה עוד ארבע פעמים, אבל התחרות הראשוני נה היא תאריך הלידה השני שלי. שם הבנתי שאם הצלחתי לעשות את זה בשבעה חודשי הכנה, זה אומר שאני יודע למדל תהליכים,

בסיסי. אי־אפשר שלא להסכים איתו כשהוא מציב מראה מציאותית באומרו: “אנשים יודעים לעשות דברים מאוד מורכבים, לבנות חללית לירח, להמציא את כיפת ברזל, ובסוף יום העבודה הם חוזרים הביתה וצועקים על הילדים או מגלים שחשבון הבנק שלהם במינוס אדיר. האם הם הגיעו למצב הזה מפני שהם לא מספיק חכמים או לא מספיק חרוצים? לא, זה רק מפני שהם לא מכירים את החוקים של משחק החיים – וזה מה שצריך ללמד בבתי הספר, לדעתי כבר מכיתה א”.

טיפה בים

תוכנית “קוד המנצח” מציעה חמישה תחומים, ביניהם “פריצת גבולות לצעירים”, ובשנה שעברה היא נלמדה בכיתות ה' ברחבי הארץ. יותר מ־2,000 תלמידים קיבלו אותה כשיעור שבועי, כשהוא עוקב מקרוב אחרי היעדים והמדידים, והשנה ילמדו אותה יותר מ־3,000 תלמידי דים שהם, עדיין, טיפה בים.

“בסדנאות, כשאחד המשתתפים טוען שהוא בא ממעמד כלכלי נמוך ושבמשפחה שלו אין אף מיליונר, אני צועק אליו ‘או תהיה הראשון!’ זה מה שאני מנסה לחולל במערכת החינוך הישראלית. אחרי ששמעתי מאות אלפי אנשים שסיפרו שכל השבוע הם מחכים ליום שישי, ואחרי שגרמתי להם להבין עד כמה הם אומללים מפני שמיום ראשון עד שישי הם בכלל לא חיים, שאלתי את עצמי למה לחכות עם השיטות עד שהילדים של היום יהפכו לבני 50 שלא שינו דבר בעצמם, חוץ מהמשקל והקמטים. לקחתי שותפה, מיכל סולומוביץ', עורכת דין לשעבר שעברה אצלי תהליך, ופיתחנו תוכנית בת שנה שיכולה לשנות לכל תלמיד את ההווה והעתיד. התוכנית אושרה על ידי כל הוועדות של משרד החינוך. זה אומר, שכל מנהל יכול להיכנס למחשב שלו ולהזמין את התוכנית לבית ספרו”.

למה זה לא תפס כמו אש בשרה קוצים?

“כשמגיע משהו חדש, גם כשמדובר במשהו טוב ויפה, לא כל היקום נעצר ואומר ‘וואו, מדהים’. בשנה שעברה הסתובבתי בכיתות וראיתי כמו עיניי שהילדים, שהם מבוגרים בעלי קומה נמוכה, קולטים ומיישמים את כל מה שהוריהם מפנימים הרבה יותר לאט. התוכנית מכוונת לשני תחומים מרכזיים. הראשון – לייצר אצל התלמיד מוטיבציה פנימית שאינה תלויה בדברים חיצוניים, לגרום לו לרצות להיות אדם טוב ולהצטיין; והשני – להוכיח לתלמידים את הזיקה בין ערכים לבין התפקוד שלהם בעתיד, בקריירה, בוגיות וכהורים. לשלושת ילדיי אמרתי, ‘אל תלמדו, אל תשנו פרטים כמו תוכי’ ושלושתם סיימו את התיכון עם תעודות הצטיינות. ביג דיל”.

אל תזלזל, עובדה שאתה מתגאה בהישג הזה. “אני מתגאה בעובדה שתלמידי כיתות ה' שהתנסו בתוכנית שלי סיימו את שנת הלימודים דים בקפיצה משמעותית. הציון 60 הפך ל־80, וה־80 למאה, ואלה לא נסים. זה קרה בזכות כלים לעבודה שכיוונו אותם לעבר המטרה שהם הגדירו לעצמם. הרי הרמב"ם היה הראשון שאמר ש'היצירה שלנו היא האישיה שלנו' והיכולת שלנו לקבל מפתחות לשינויים בתור דעה, בהשקפות ובאורח החיים היא זו שמבדלת אותנו מהבהמות, שגם הן יודעות לעשות ילדים”.

אין שום דרך להעביר את התורה בשני עמודים. זו הסיבה שאולמן שוקד בימים אלה על עריכת ספרו הראשון לילדים, אחרי “פריצת

טסים לארצות־הברית לטיול של חודשיים שבו נהיה יחד 24/7, ואם נחזור ארצה ביחד – נתח תן ונעשה ילה. אורטל, שהייתה אז בת 22, אמרה, ‘מה פתאום חתונה? אני רוצה לעשות תואר’ אז עניתי, ‘מה הבעיה? תתחתני ותעשי תואר’. מאז עברו 29 שנה ובזכות התהליך שעבדתי כל יום אני אוהב אותה יותר. בתפקידה האחרון היא הייתה מנהלת הרכש העולמית של הולמס פלייס. כיום היא מארגנת עבורי את האירועים הגדולים”. שלושת ילדיהם שירתו בחיל הים: בר (27), איש מחשבים, אביו המליץ לו לוותר על תואר בכלכלה ואימן אותו לראיון הקבלה, גאיה (21), משוחררת טרייה שמצטרפת לקומנדו וגל (19) שעדיין לובש מדים.

הוא מעריץ את בן־גוריון ואת צ'רצ'יל, אוהב ללבוש שחור וכחול (“כיוון שאני נדרש לקבל המון החלטות מדי יום, למדתי מצוקרברג ומס' טיב ג'ובס להשתחרר משאלת הביגוד, יש לי סטים מוכנים”), לא פוהל לפוליטיקה (“חבל שדווקא הטובים בורחים ממנה כדי שלא ישחטו אותם בכיכר העיר”) ומשלם באדיקות את מחיר ההצלחה, שמתבטא בחשיפה ציבורית (“אילו ויתרתי עליה לא הייתי יכול לייצא את הבשורות שלי”), ריצה יומיומית ואורח חיים צנוע. הכל, כמובן, יחסי.

במעונם החדש, בכפר שמריהו, שוררת חלוקת תפקידים ברורה שמשחררת את אולמן מכל מטלה, כדי שיוכל להקדיש את כל מעייניו לייצור הכנסה בהווה ובעתיד. “אני ממליץ לכל אחד להאציל סמכויות, לקנות שירותים בכסף כדי שבזמן הזה יוכל להרוויח הרבה יותר. אורי טל, למשל, לא יודעת לכבס ולגהץ וזה בסדר מבחינתי, כל עוד יש מי שרואה לקחת ולהחזיר ולתלות בארון את הבגדים הנקיים. רק בתחום אחד אני מסרב להאציל סמכויות ואתן לך רמז דקיק, הוא קשור באשתי.” ★

smadarshirs@gmail.com